

Rapport antibiotikaförskrivning 2022

Förskrivning över flera år för vårdcentraler i Västra Götaland

Sammanfattning

Antibiotika till invånare i Västra Götaland: Vårdcentraler och jourcentraler står för största delen av förskrivningen (54%). Andelen har ökat med två procentenheter jämfört med 2021. Andelen från övriga riket har minskat något.

Antalet antibiotikarecept totalt per 1000 invånare förskrivna till personer i VGR har ökat med 9% det senaste året. Ökningen utgörs främst av ökad förskrivning av PcV i åldersgruppen 1-4 år. Orsaken till ökningen är bland annat att förskrivningen av antibiotika var låg under 2020 och 2021 som följd av pandemin (se bild 5). Regionen har gått från att ha haft tredje högst (2012) till att ha åttonde lägst totalförskrivning av alla regioner. Förskrivningen är störst för antibiotika som vanligen används vid luftvägsinfektioner (luftvägsantibiotika) i de flesta regioner men under 2020 och första delen av 2021 minskade förskrivningen av luftvägsantibiotika kraftigt för att sedan öka under 2022 medan mindre förändringar sågs för hud- och mjukdelsantibiotika och urinvägsantibiotika under samma tidsperiod. Det finns en stor spridning i landet och Västra Götaland har sjunde högst förskrivning av luftvägsantibiotika per 1000 invånare. Förskrivning uppdelat på enskilda substanser och åldersgrupper i Västra Götaland visar en ökning i förskrivning till alla åldersgrupper och framför allt för luftvägsantibiotika jämfört med 2021. Antibiotikarecept per 1000 kommuninvånare fördelat på förskrivarursprung visar att invånare i högre grad får recept från annan förskrivare än vårdcentral i tätbefolkade kommuner som Göteborg, Mölndal och Partille.

Innehåll

Del 1: Bild 4-6 visar Västra Götalandsregionens statistik i förhållande till övriga riket. Indelningen avser **antal uthämtade recept/1000 invånare till patienter bosatta i Västra Götaland oberoende av vem som förskrivit receptet**. Bilderna är framtagna av Folkhälsomyndigheten. Bild 7 visar hur förskrivningen till personer folkbokförda i Västra Götaland fördelar sig mellan olika förskrivargrupper i VGR. Bild 8-9 visar motsvarande statistik men uppdelat på kommunerna i Västra Götaland.

Del 2: Bild 10-15 visar **antal uthämtade recept/1000 invånare till patienter bosatta i Västra Götaland** fördelat på förskrivargrupp, antibiotikagrupp enligt definitioner i bild 11, patienternas ålder, antibiotikasubstans och kommun.

Covid-19-pandemins effekt på antibiotikaförskrivningen

Minskad förskrivning av antibiotika under 2020 och 2021

Förskrivningen av antibiotikarecept minskade kraftigt under 2020 från så väl vårdcentraler som jourcentraler. Samtidigt ökade förskrivningen av antibiotikarecept under samma period från digitala aktörer, men den ökningen var betydligt mindre än nedgången i förskrivningen från vårdcentralerna och jourcentralerna. Analys på substansnivå visar att det framför allt var förskrivningen av PcV som minskade även om minskning också sågs för andra substanser. Förskrivningen minskade till alla åldersgrupper men mest till yngre barn. Under 2021 sågs en liten ökning av förskrivningen och under 2022 har förskrivningen ökat betydligt jämfört med 2021.

Orsaker till minskad förskrivning under Covid-19-pandemin utöver ökad följsamhet till riktlinjer

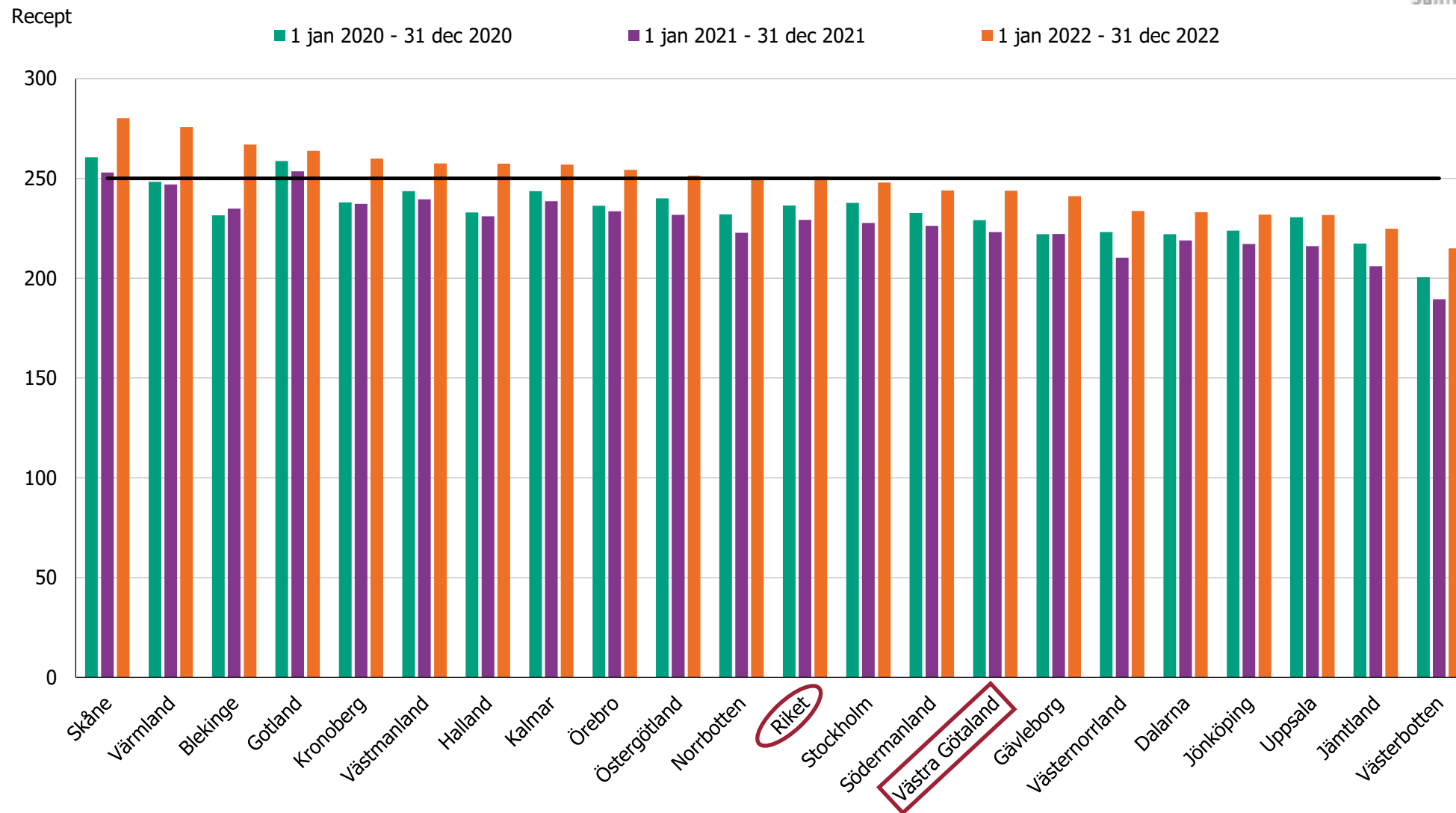
Det mönster vi ser i vårdcentralernas förskrivning ses också i nationella data och Strama Västra Götaland är eniga med det Folkhälsomyndigheten anger som förmodade orsaker till minskad förskrivning under 2020 och 2021:

- Färre har sökt sjukvård
- Det fanns i allmänhet en högre medvetenhet om handhygien, host- och nysetikett samt fysisk distansering
- Att smittskyddsåtgärder till följd av Covid-19-pandemin sannolikt resulterade i färre luftvägsinfektioner

Öppenvårdsförsäljning antibiotika (J01 exkl metenamin)

Recept/1000 invånare. Rullande 12 månadersperiod (jan - dec)

Källa: E-hälsomyndigheten, Alla utfärdare

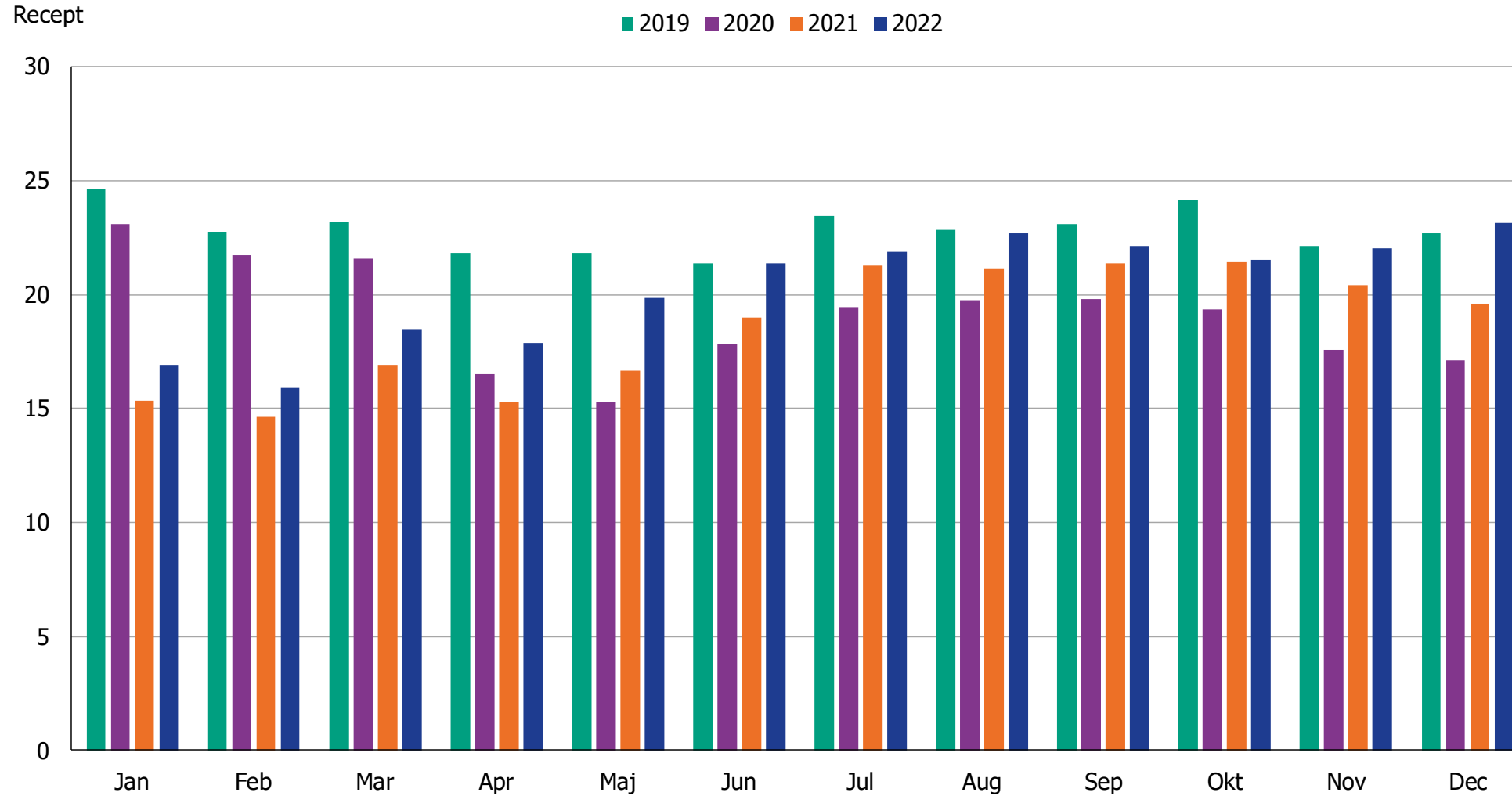

Öppenvårdsförsäljning Västra Götaland

Antibiotika för systemiskt bruk (J01 exkl metenamin)

Recept/1000 invånare och månad

Källa: E-hälsomyndigheten, Insikt, Alla utfärdare

Öppenvårdsförsäljning antibiotika (J01 exkl metenamin) Recept/1000 invånare (beräknat med avrundat värde)

Riket och län	1 jan 2021 - 31 dec 2021	1 jan 2022 - 31 dec 2022	Diff	Diff %	1 jan 2021 - 31 dec 2021	1 jan 2022 - 31 dec 2022	Diff	Diff %
Skåne	253	280	27	11%	253	280	27	11%
Värmland	247	276	29	12%	247	276	29	12%
Blekinge	235	267	32	14%	235	267	32	14%
Gotland	254	264	10	4%	254	264	10	4%
Kronoberg	237	260	23	10%	237	260	23	10%
Västmanland	240	257	18	8%	240	257	18	7%
Halland	231	257	26	11%	231	257	26	11%
Kalmar	239	257	18	8%	239	257	18	8%
Örebro	234	254	21	9%	234	254	21	9%
Östergötland	232	251	20	9%	232	251	20	8%
Norrbottn	223	251	28	13%	223	251	28	13%
Riket	229	251	21	9%	229	251	21	9%
Stockholm	228	248	20	9%	228	248	20	9%
Södermanland	226	244	18	8%	226	244	18	8%
Västra Götaland	223	244	21	9%	223	244	21	9%
Gävleborg	222	241	19	9%	222	241	19	9%
Västernorrland	210	234	23	11%	210	234	23	11%
Dalarna	219	233	14	6%	219	233	14	6%
Jönköping	217	232	15	7%	217	232	15	7%
Uppsala	216	232	16	7%	216	232	16	7%
Jämtland	206	225	19	9%	206	225	19	9%
Västerbotten	189	215	26	14%	189	215	26	13%

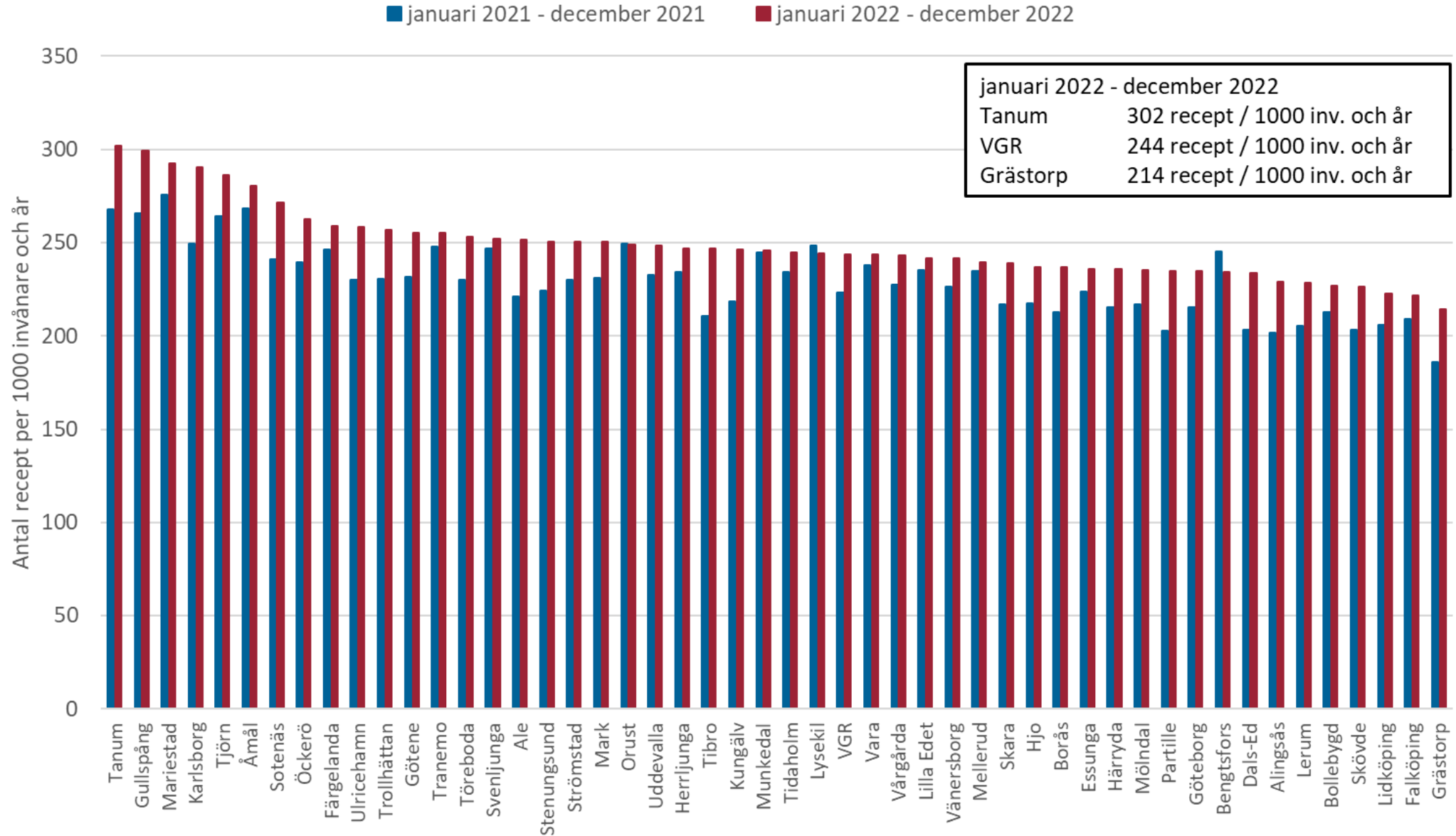
Antibiotikarecept per 1000 invånare och år i Västra Götaland

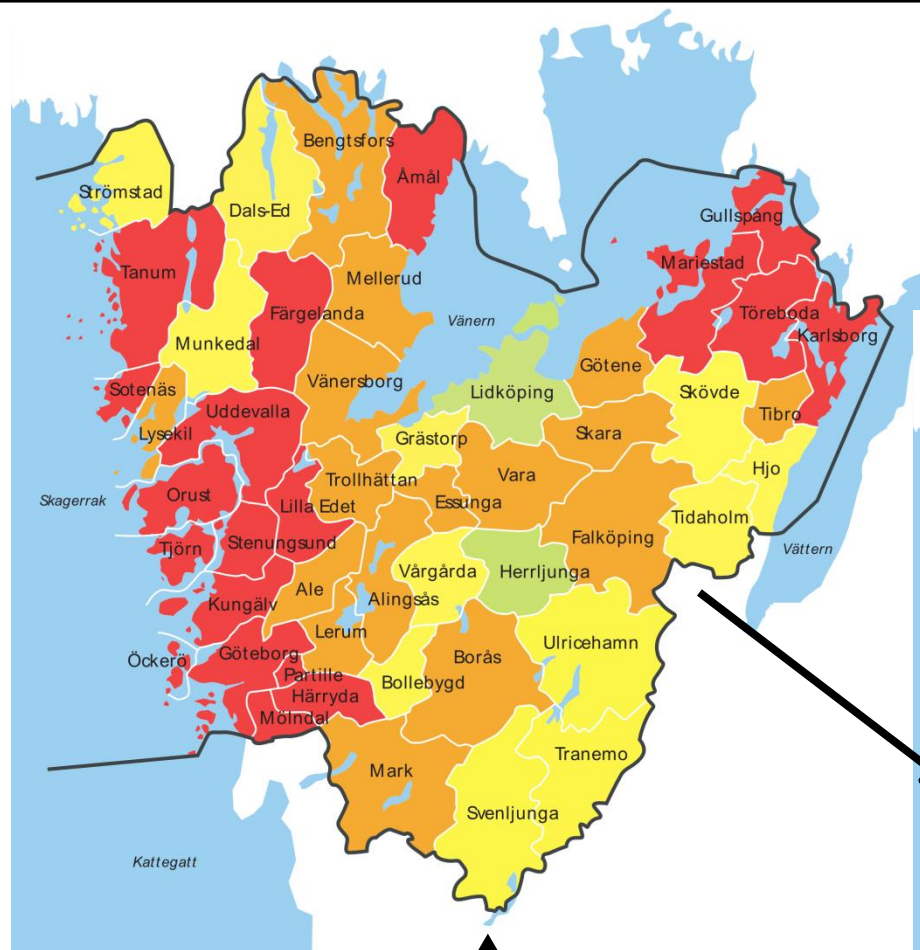
Förskrivet av:	januari 2020 - december 2021	januari 2022 - december 2022
Närhälsan	57,1	61,1
Privata VC	43,2	49,5
Övrigt Vårdval VGPV (jourcentraler)	16,0	21,5
Vårdval VGPV (vårdcentraler och jourcentraler)	116,3	132,1
Sahlgrenska Universitetssjukhuset	23,0	24,4
Skaraborgs Sjukhus	9,2	9,7
NU-sjukvården	8,5	8,8
Södra Älvsborgs Sjukhus	7,2	7,8
Sjukhusen i väster	4,9	5,2
Sjukhus VGR	52,9	55,9
Folktandvården	7,6	7,6
Privat tandvård	8,1	8,4
Tandvård VGR	15,7	15,9
Övriga VGR	20,1	22,0
Övriga riket*	18,1	17,9
Totalsumma antal recept per 1000 invånare i VGR	223,1	243,9

* Innefattar bland annat digitala vårdgivare utanför VGR

Utfallet kan skilja något för samma tidsperiod mot utfall i tabeller publicerade i tidigare rapporter då utfallet påverkas av tid för datauttag och strukturella förändringar såsom stängning av enheter.

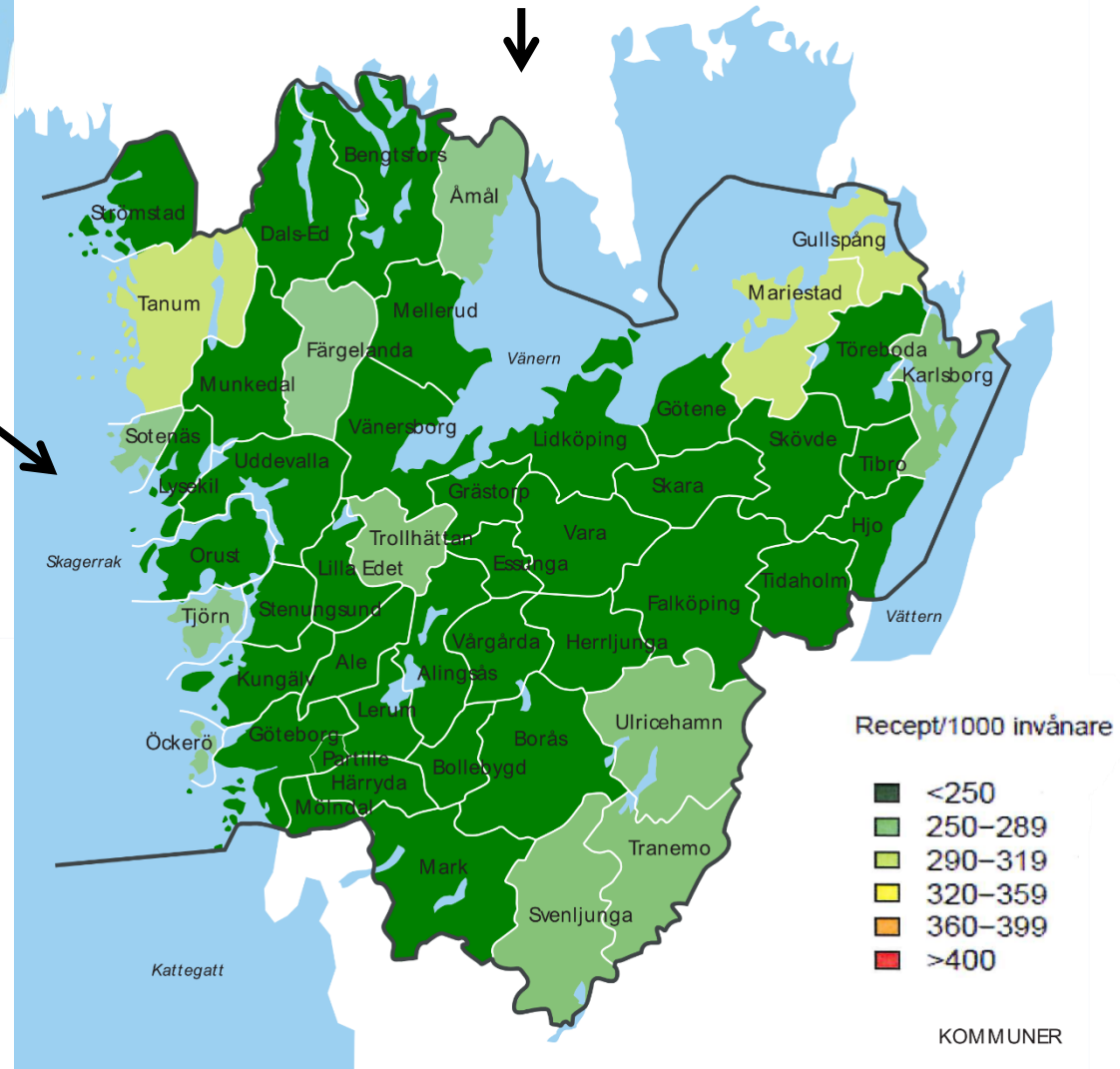
Antibiotikarecept (J01 exkl. metenamin) per 1000 invånare och år. Alla kommuner i Västra Götaland för de senaste 12 månaderna

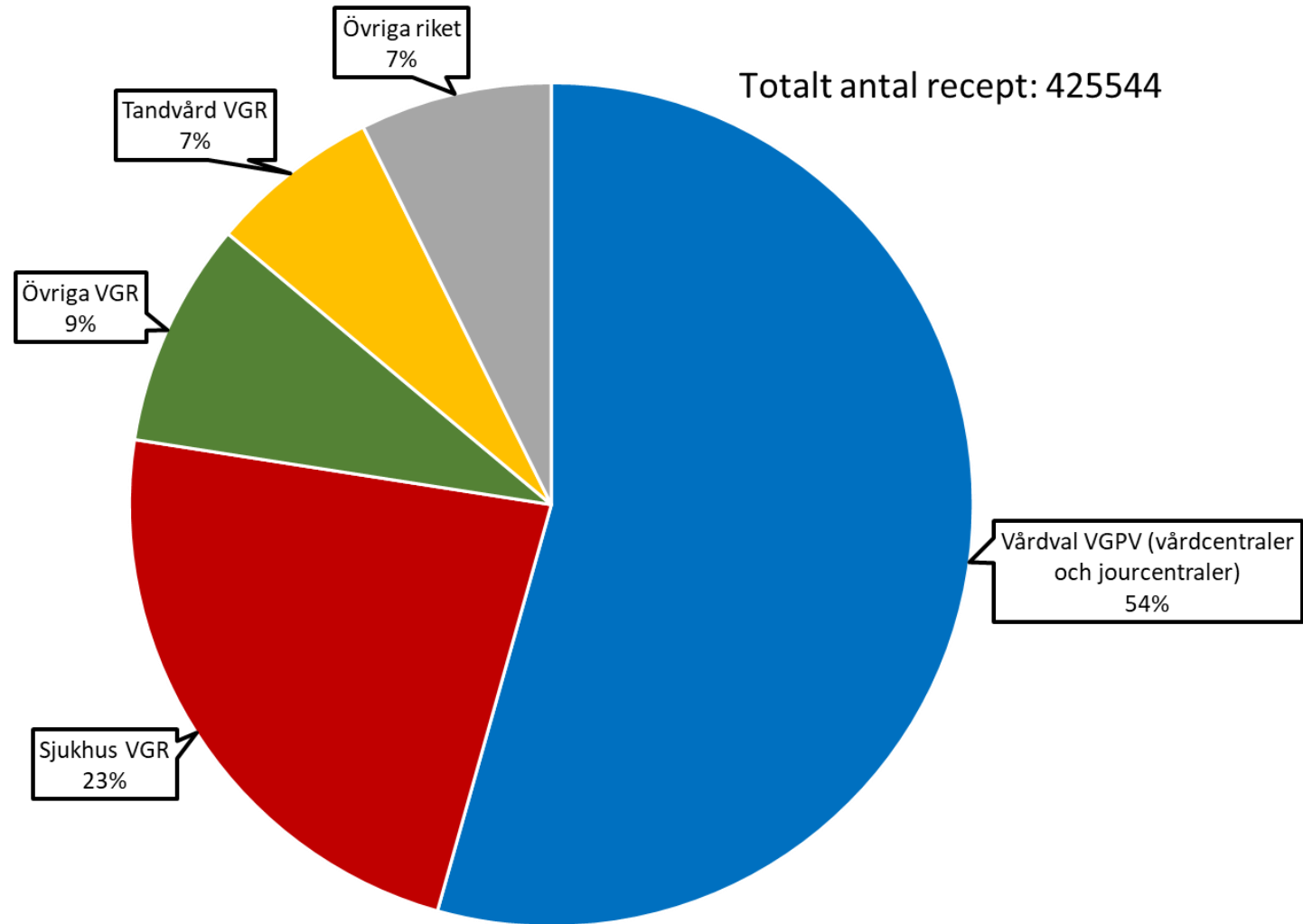
Antal antibiotikarecept (J01 exkl. metenamin)
per 1000 invånare de senaste tolv månaderna
t.o.m. **september 2012: 404**
(Spridning: 492 – 315 recept /1000 inv. och år)

Antal antibiotikarecept (J01 exkl. metenamin)
per 1000 invånare de senaste tolv månaderna
t.o.m. **december 2022: 244**
(Spridning: 302 – 214 recept /1000 inv. och år)

Vem förskriver antibiotikarecept till personer folkbokförda i Västra Götaland?

Andel antibiotikarecept (J01 exkl. metenamin) 2022

Definitioner

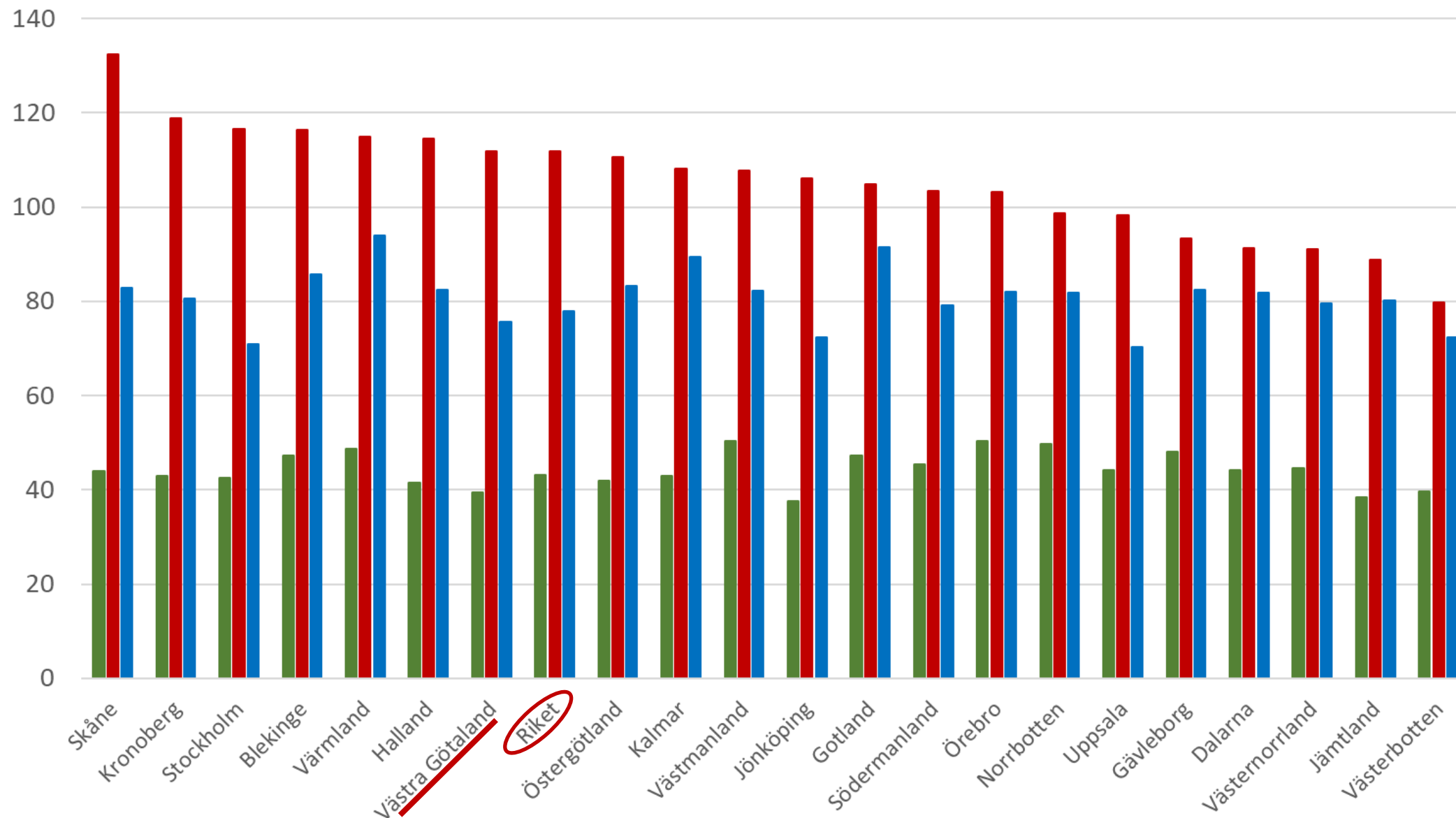
Hud- och mjukdelsantibiotika	
ATC-kod	Substans
J01CF05	flukloxacillin
J01FF01	klindamycin

Urinvägsantibiotika	
ATC-kod	Substans
J01CA08	pivmecillinam
J01EA01	trimetoprim
J01MA02	ciprofloxacin
J01MA06	norfloxacin
J01XE01	nitrofurantoin

Luftvägsantibiotika	
ATC-kod	Substans
J01AA02	doxycyklin
J01CA04	amoxicillin
J01CE02	fenoximetylpenicillin
J01CR02	amoxicillin och enzymslämmer
J01DB05	cefadroxil
J01DD14	ceftibuten
J01FA01	erytromycin
J01FA06	roxitromycin
J01FA09	klaritromycin
J01FA10	azitromycin

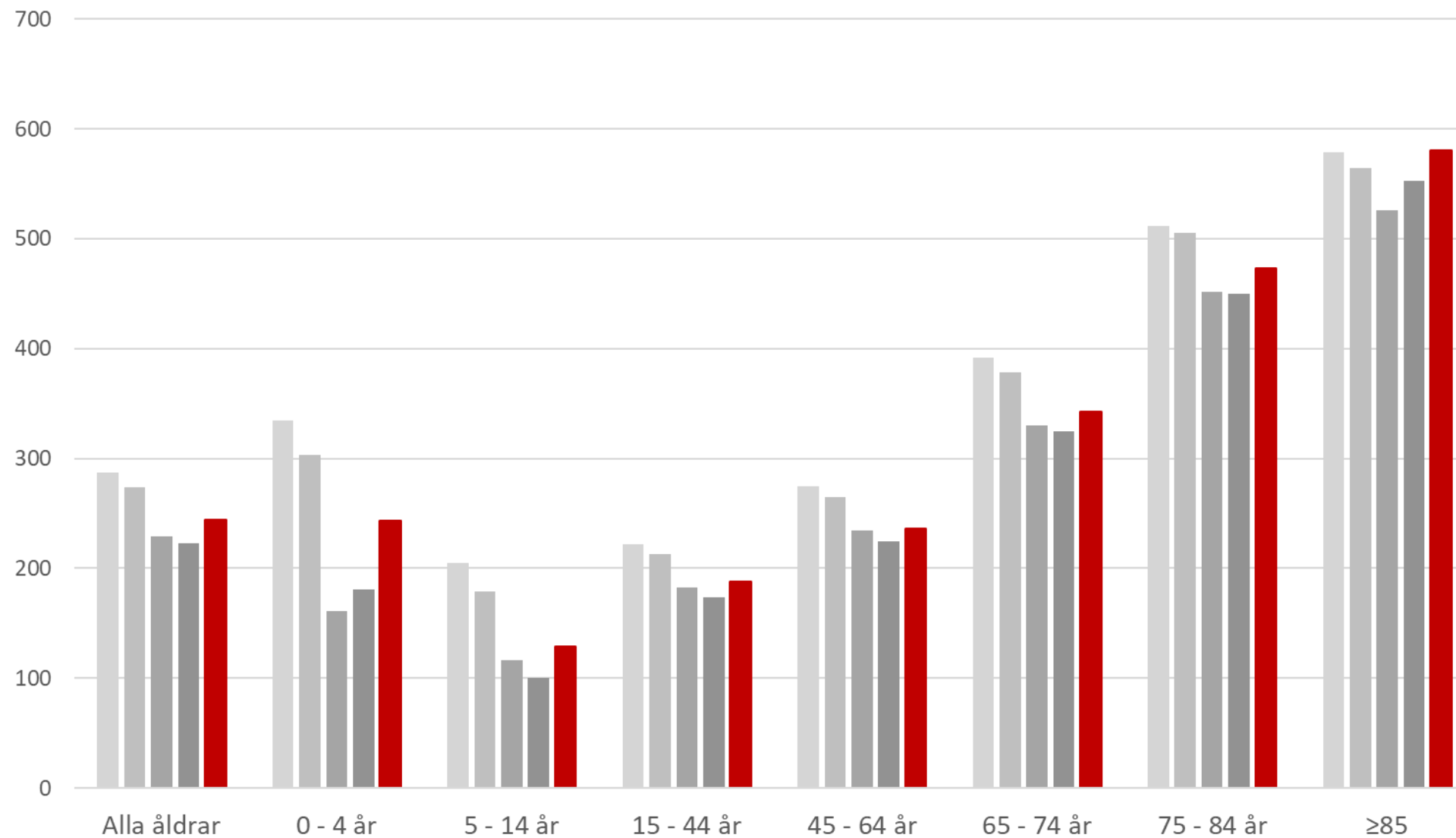
Antibiotikarecept per 1000 invånare och år 2022

■ Hud- och mjukdelsantibiotika ■ Luftvägsantibiotika ■ Urinvägsantibiotika

Antibiotikarecept (ATC: J01 exkl. metenamin) per 1000 invånare i Västra Götaland och år

2018 2019 2020 2021 2022

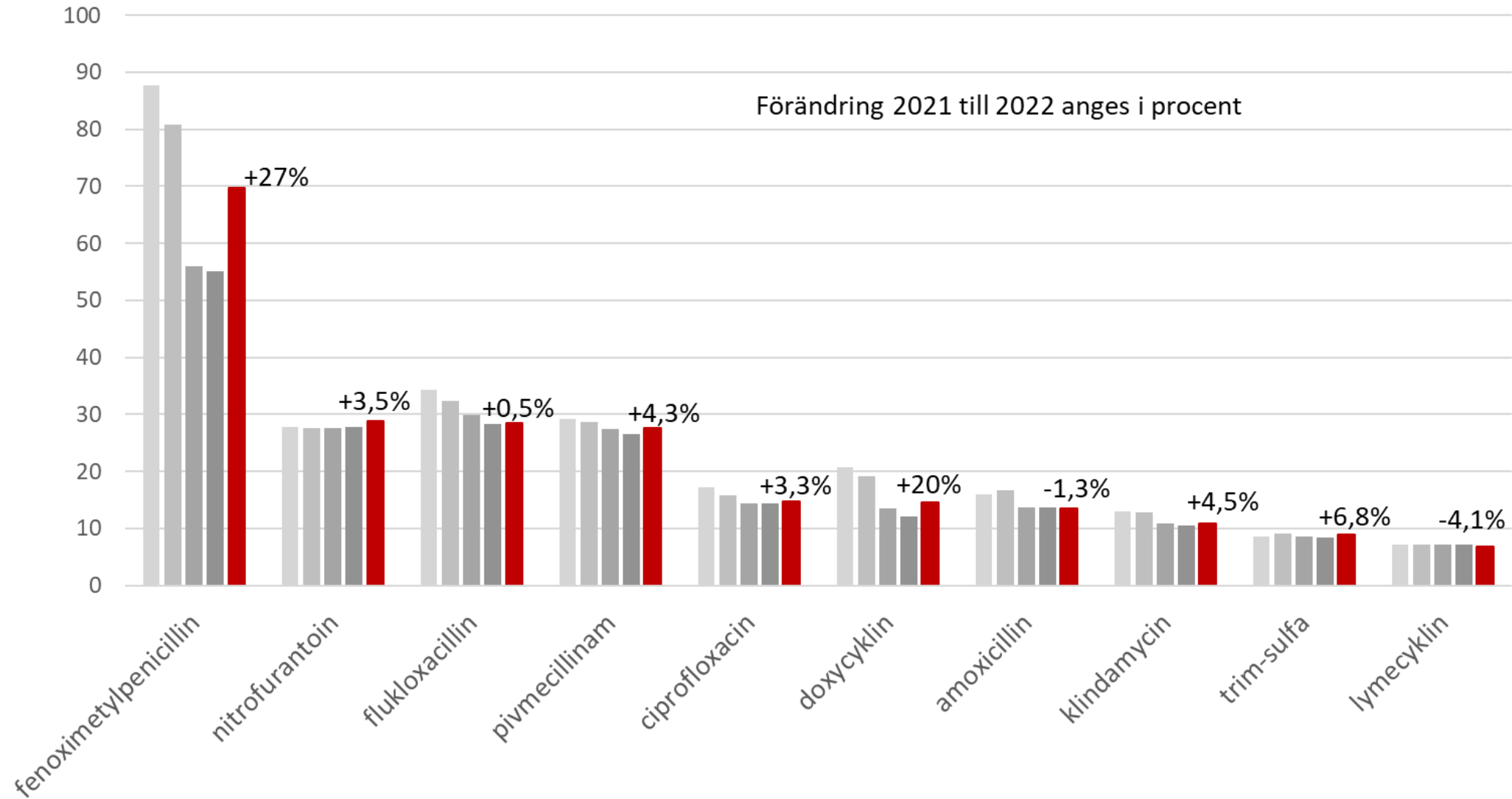

De vanligaste antibiotikasubstanserna (ATC: J01) i Västra Götaland

Antal recept per 1000 invånare och år

■ 2018 ■ 2019 ■ 2020 ■ 2021 ■ 2022

Förändring 2021 till 2022 anges i procent

Antibiotikarecept (ATC: J01 exkl. metenamin) per 1000 invånare och år t.o.m. december 2022

